

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ^{เพื่อ}
เพื่อถอดรหัสเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง
การกำหนดมาตรฐานไทยในเทศกาลและงานมหกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

**DEVELOPMENT ON COOPERATIVE LEARNING MANAGEMENT
IN ORDER TO MODEL AFTER THE LESSON ABOUT THE
SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY ON MAKING THAI
SWEETS USED IN FESTIVALS AND AUSPICIOUS EVENTS
CAREER AND TECHNOLOGY SUBSTANCE OF LEARNING
GROUP, MATTHAYOM 2 (SECONDARY 2)**

วันที่รับต้นฉบับบทความ: 21 กรกฏาคม 2563
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 29 กรกฏาคม 2563
วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 7 สิงหาคม 2563

กานต์สีรี ชูทอง*
Kansiree Chuthong

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) เพื่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ 4) เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดรหัสเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การกำหนดมาตรฐานไทยในเทศกาลและงานมหกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมสมรูปแบบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สกิตติ t-test (dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา

* ครุวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) e-Mail: kansire2938@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในด้านต่าง ๆ โดยการดำเนินกิจกรรมต้องนำไปสู่ความยั่งยืนของผล โดยที่ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปเผยแพร่สู่ครอบครัวและชุมชน 2) ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขนมไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบ PPCC Model ประกอบด้วย 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นวางแผน ขั้นนำเสนอ ขั้นกิจกรรมกลุ่ม และขั้นสรุปและประเมินผล 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ค่าประสิทธิภาพ 83.18/83.87 4) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดบทเรียน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขนมไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 10.84 และหลังเรียนเท่ากับ 25.16 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขนมไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ขนมไทย

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1) to study the background information and needs of the development of learning management, learning, occupation, and technology, 2) to design a model of cooperative learning management to remove lessons, 3) to experiment with a cooperative learning management model to transcribe the lessons, and 4) to evaluate and improve the cooperative learning management model in order to take the lessons of the sufficiency economy philosophy on making Thai desserts at festivals and auspicious events, part of career and technology learning group, mathayom 2 (secondary 2). The sample group was thirty-one students in mathayom 2 (secondary 2) in semester 1 academic year 2019. They are studying in Municipality School 1 (Sangkhawit). The researcher used a random sampling method, including a form of suitability assessment form to measure academic achievement and

student behavior assessments expressed on the philosophy of sufficiency economy. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, *t*-test (dependent) statistics, and content analysis.

The results of fundamental data analysis and development needs of learning management for training learners to think, act rationally, and behave prerogatively in various fields by operating activities that lead to sustainability of results where the students have the knowledge and understand the philosophy of sufficiency economy. It leads to dissemination to families and communities. The results of creating a cooperative learning management model for removing the lessons from the philosophy of sufficiency economy make Thai desserts in festivals and auspicious events (career and technology learning matthayom 2). The PPCC Model format consists of four steps: planning, presentation, cooperative to learning, and conclusion and assessment. The trial management model for cooperative learning lessons to the philosophy of sufficiency economy - an experiment with a sample - the efficiency value of 83.18/83.87. Before and after the study, the comparison of academic achievement showed that the mean score before class was 10.84 and after class was 25.16. It indicated that the differences were statistically significant at the .01 level. The student behavior assessment that expresses the philosophy of sufficiency economy as a whole is at a high level. Evaluating the satisfaction of the students is overall is at a high level.

Keywords: cooperative learning, the sufficiency economy philosophy, Thai desserts.

บทนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มนี้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ พื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ผู้วิจัย มีหน้าที่รับผิดชอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พบว่านักเรียนส่วนมากสนใจบริโภคขนมขบเคี้ยว ไม่นิยมบริโภคขนมไทยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยแต่โบราณ ซึ่งขนมไทยล้วนมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ สอดคล้องกับเทศกาลต่าง ๆ อีกทั้งชื่อของขนมไทย

ล้วนเป็นชื่อที่มีมงคล มีขั้นตอนการทำที่มีความริเริ่มสร้างสรรค์ อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตกับวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติ ขณะไทยถือเป็นศาสตร์และศิลป์อันเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นชาติได้อย่างชัดเจน เพราะต้องอาศัยความวิจิตรและความละเอียดอ่อนในการทำทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเลือกใช้วัสดุ ในการเลือกวัสดุที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ ในต้อง ใบเตย ใบatal รวมทั้งดอกไม้นานาชนิดที่นำมาเพิ่มเสน่ห์ให้มีสีสันความสวยงาม รวมถึงราชชาติที่หวานล้ำ ทำให้ขนมไทยมีทั้งความสวยงามและราชชาติที่อร่อยกลมกล่อม เมื่อนักเรียนไม่นิยมรับประทานขนมไทยส่งผลให้นักเรียนขาดความรู้เกี่ยวกับขนมไทย ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากไม่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ขนมไทยให้กับนักเรียน วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติที่สืบทอดมาแต่โบราณจะสูญหายไป

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาจาก การศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเพื่อให้นักเรียนรู้จักความพอเพียง ปลูกฝังอบรม บ่มเพาะให้นักเรียนมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ เพื่อสอนให้นักเรียนรู้จัก การใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากร่างกาย ฯ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเพื่อเพื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยมความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของโลก การกระทำการของตนย่อมมีผลและเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในโลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น สิ่งสำคัญคือครูจะต้องรู้จักบูรณาการการเรียน การสอนให้นักเรียนและเยาวชนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้จะเกิดขึ้นได้ ครูต้องใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. เพื่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขนมไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธี PPCC ในการจัดการเรียนรู้

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขนมไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองความต้องการเรียน
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (research and development) ตัวแปรที่ใช้ในการ
วิจัยแบ่งเป็น ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพรูปแบบการจัด
การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยใน
เทศบาลและงานมงคล 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) พฤติกรรม
นักเรียนที่แสดงออกบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562
โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 62 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์)
จำนวน 31 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2) แบบประเมิน
ความเหมาะสมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน 4) แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ^{ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น} 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t -test
(dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนการวิจัย แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมหัศล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้น

ตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้น

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ควรเร่งพัฒนาความรู้นักเรียนโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มุ่งความพอประมาณกับศักยภาพของผู้เรียน พอประมาณกับภูมิสังคมของโรงเรียนและชุมชนที่ตั้ง ฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็นอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในด้านต่าง ๆ โดยการดำเนินกิจกรรมต้องนำไปสู่ความยั่งยืนของผล โดยที่ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปเผยแพร่สู่ครอบครัวและชุมชน

2. ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมหัศล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบ PPCC Model ประกอบด้วย 4 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นการวางแผน (planning) 2) ขั้นนำเสนอ (presentation) 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม (cooperative learning) และ 4) ขั้นสรุปและประเมินผล (conclusion and assessment)

3. การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมหัศล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ค่าประสิทธิภาพ 83.18/83.87

4. การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมหัศล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ผลดังนี้ 1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 10.84 และหลังเรียนเท่ากับ 25.16 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบร่วมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) การประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบสนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมหัศล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครุ�งสู่ผู้เรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) ตั้งอยู่ในชุมชนเมือง มีความพร้อมด้านสารสนเทศ โรงเรียนอยู่ภายใต้สังกัดเทศบาลนครตั้ง ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาว่า การศึกษาภ้าวน้ำ พัฒนาต่อเนื่อง สู่ครตรังเมืองแห่งความสุข อันเป็นการสะท้อนถึงทิศทางการพัฒนาของเทศบาลนครตั้ง ที่ให้ความสำคัญด้านการศึกษาถือเป็นฐานการพัฒนาในทุกด้าน เนื่องจากการพัฒนาคนหรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ดีและมีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติคือการให้การศึกษา เพื่อให้สังคมประกอบไปด้วยคนดีมีคุณภาพ อันนำไปสู่เมืองแห่งความสุข อึกทั้งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตั้งได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านสังคม คุณภาพชีวิตสู่เมืองแห่งความสุข กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ในข้อ 2.5 ว่า พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนและชุมชน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และกำหนดไว้ในข้อ 4 โครงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (เทศบาลนครตั้ง, 2561) โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) ได้กำหนดเป้าหมายของโรงเรียนในข้อที่ 4 ว่า ผู้เรียนได้ใช้สื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและพอเพียง (โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์), 2561) จากการศึกษาแนวคิดของ สุเมร ตันติเวชกุล (2554) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้กล่าวว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการที่โรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน ครุยังไม่แสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นแนวโน้มบายจากส่วนกลางเพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง อึกทั้งนักเรียนยังขาดความรับผิดชอบ ไม่ใส่ใจในการเรียนรู้ ไม่นำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น นักเรียนไม่มีขั้นตอนกระบวนการคิด ไม่สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทำให้นักเรียนไม่ได้ฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นสาเหตุทำให้นักเรียนขาดโอกาสฝึกคิดวิเคราะห์การปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยเฉพาะการมีจิตสำนึกร่วมในการอนุรักษ์สิ่งของเครื่องใช้ในโรงเรียน นักเรียนยังขาดจิตสำนึกร่วมในการใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด ใช้ไม่ถูกวิธี และไม่ช่วยเหลือในการสอดส่องดูแลของส่วนรวม ส่วนการรับประทานอาหารนั้นนักเรียนยังไม่ให้ความสำคัญ ยังคงมีอาหารเหลือจำนวนมากในแต่ละวัน ยังคงเป็นน้ำทึบไว้ ไม่ปิดให้เรียบร้อย สิ่งเหล่านี้เกิดจากการไม่มีจิตสำนึกร่วมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด ยังไม่ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนควรมุ่งพัฒนาให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเร่งด่วน

จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ว่าความมีการใช้นวัตกรรมการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียน

ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาตามที่ต้นเองต้องการ อีกทั้งนักเรียนควรได้เรียนรู้จากภูมิปัญญา ห้องถิน หรือพานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนหรืองานประเพณีสำคัญต่าง ๆ แนวทางการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีนั้น ครุผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้เน้นการแสวงหาความรู้ในชุมชน และเรียนรู้จากแนวทางของในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้แก่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา การให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ ได้สืบค้นข้อมูล ได้ทดลองด้วยตนเอง จะช่วยกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น รวมถึงควรจัดการเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนที่เก่งกว่าได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนกว่า ให้นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปประเด็นในการผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสังเกต อภิปรายเชื่อมโยง การคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนได้เย้ง การคาดเดาคำตอบจากหลักฐานข้อมูลและค้นหาคำตอบด้วยหลักวิทยาศาสตร์ที่สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

2. การร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อ砧บทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขนมไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้รูปแบบ PPCC Model ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) ขั้นการวางแผน (planning: P) เป็นขั้นที่ผู้สอนเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน โดยใช้การกระตุ้นจุงใจในการเรียน แจ้งจุดประสงค์การเรียน แนะนำกระบวนการเรียนคิดแก้ปัญหา กระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทบทวนตรวจสอบความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ (2554) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาชีวครุ มีเชื่อว่า MAREAM Model โดยมีขั้นที่ 1 คือ ขั้นการสร้างแรงจูงใจ (motivation: M) คือการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนโดยใช้การกระตุ้นจุงใจในการเรียน

2) ขั้นนำเสนอ (presentation: P) จะเป็นการศึกษาความรู้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อ砧บทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขนมไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เช่นเดียวกับที่ จันทร์จิรา สาแก้ว (2560) ได้พัฒnarูปแบบการเรียนการสอนแบบ LEC เพื่อเสริมสร้างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง น้ำพริกสมุนไพรไทยในห้องถิน ประกอบด้วย ขั้นเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกัน (experiential learning and learning together)

3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม (cooperative learning: C) เป็นขั้นที่นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน แต่ละกลุ่มสรุปความรู้โดย砧บทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำความรู้มานำเสนอเพื่อเผยแพร่ขยายผลสู่ผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ เช่นเดียวกับ อภินภัค จิตรงค์ (2559) ที่ได้ให้

ความหมายการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ว่าหมายถึง การเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้ตนเองและสมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ นักเรียนมีความรับผิดชอบ 2 ประการคือ การเรียนบทเรียนตามกำหนด และการช่วยเหลือให้เพื่อนเข้าใจบทเรียน นักเรียนจะค้นหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

4) ขั้นสรุปและประเมินผล (conclusion and assessment: C) เป็นขั้นกำกับติดตาม ทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การฝึกทักษะการตอบบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ ของตนเองหลังเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาธร เพ่าชู (2561) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางคณิตศาสตร์ ในรูปแบบ CEDUM Model โดยมีขั้นตอนสุดท้ายคือ การติดตามตรวจสอบ (monitor) เพื่อร่วบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับผลของการดำเนินงาน นำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ว่าได้ผลตามที่กำหนดไว้เพียงใด มีบทบาทความสำคัญในการให้ข้อมูลด้านความคืบหน้า ชี้ปัญหา และข้อขัดข้องด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงาน

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบบทเรียน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคร่วมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบ มีความเหมาะสม ครอบคลุมความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือและการตอบบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะจุดมุ่งหมาย ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้ตนเองและ สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ นักเรียนมีความรับผิดชอบ 2 ประการคือ การเรียนบทเรียนตามกำหนด และการช่วยเหลือให้เพื่อนเข้าใจบทเรียน นักเรียนจะค้นหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อเพื่อน สมาชิกในกลุ่ม

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อตอบบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้ค่าประสิทธิภาพ $83.18/83.87$ ในการ จัดการเรียนแนวให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน โดยปรับใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ภายใต้แผนการสอนที่กำหนด ใช้ Learning how to learn ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา เน้นกระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดระบบคิด และการเรียนมุ่งให้นักเรียนเรียนรู้ แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นวิธีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน การสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการสอนที่ครบวงจร นักเรียนเรียนรู้ได้โดยการลงมือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเอง การสอนวิธีนี้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน เน้นการแบ่งงานกันทำ ช่วยเหลือกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย ในกลุ่มนี้จะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียน

ที่แตกต่างกัน ซึ่งในการจัดแบ่งกลุ่มอาจพิจารณาจากผลการเรียนหรือคะแนนการสอบในภาคเรียนที่ผ่านมา ในขณะเรียนสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยเหลือกันในการทำขั้นตอนไทยในเทศบาลและงานมหคล คะแนนของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม และสุดท้ายนักเรียนต้องถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขั้นตอนไทยในเทศบาลและงานมหคล โดยกระบวนการเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติจริง การคร่ครวญ ครุ่นคิด รวมทั้งอาจนำไปพัฒนาการปฏิบัติกรรมรูปแบบใหม่ในเทศบาลและงานมหคลให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

4. การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขั้นตอนไทยในเทศบาลและงานมหคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบร่วมมือคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 10.84 และหลังเรียนเท่ากับ 25.16 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบร่วมมือความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว มีเนื้อหาที่ใกล้ตัว ความรู้ที่ได้นั้นมาจากการหาความรู้ด้วยตนเองจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และได้ลงมือปฏิบัติกรรมตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในเอกสาร นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียน ทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์และประสบการณ์ต่าง

การประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังจากนักเรียนได้เรียนผ่านรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขั้นตอนไทยในเทศบาลและงานมหคล ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนพบว่า นักเรียนมีการแสดงออกบนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้วิจัยกำหนดให้มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียน และมีการติดตามดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและอยากรเข้าร่วม โดยมีการกำหนดคะแนนของการเข้าร่วมอย่างชัดเจน ทำให้เกิดการเสริมแรง นักเรียนจึงตั้งใจทำกิจกรรมตามที่กำหนดอย่างเต็มประสิทธิภาพ

การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง การทำขั้นตอนไทยในเทศบาลและงานมหคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบร่วมมือนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการเรียนโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ศึกษาหากความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนจึงรู้สึกเป็นอิสระในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติกรรมตามขั้นตอนตามความสามารถของตนเองจนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสุขต่อการเรียนรู้ อีกทั้งนักเรียนเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม สมาชิกทุกคนต่าง

พยายามช่วยเหลือกันและกันเพื่อให้กิจกรรมกลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ นักเรียนที่มีความสามารถสูงจะพยายามช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มที่ไม่เข้าใจเนื้อหาบทเรียน ส่วนนักเรียนที่ไม่เข้าใจเนื้อหาบทเรียน จะพยายามเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น เพราะตระหนักรู้ว่าคะแนนของตนนั้นจะเปลี่ยนเป็นคะแนนของกลุ่ม จึงเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ กิจกรรมการช่วยเหลือกัน ทำให้นักเรียนมีความผูกพัน ทั้งยังเป็นการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิต สาระณะได้

จากการที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อถอดบทเรียนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พولเพียงเรื่อง การทำงานไทยในเทศบาลและงานมงคล กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอน มีความเหมาะสมทั้งเนื้อหา กิจกรรม แบบทดสอบ และภาพประกอบที่สวยงาม ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อการเรียนรู้มากขึ้น จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ เมื่อนำไปใช้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษารายละเอียดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้และคู่มือประกอบการใช้นวัตกรรม
2. ควรมีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้ครอบคลุมตามรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการที่วางแผนไว้ โดยครุภัณฑ์สอนต้องมีสภาพในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้
4. ควรมีการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ข้อมูลจากการวัดและประเมินผลกับนักเรียน รวมทั้งใช้กิจกรรมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้
5. ควรมีการวัดและประเมินผลหลังกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง รวมทั้งจัดทำข้อมูลที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในครั้งต่อไป

เพื่อให้สามารถนำหลักการและแนวคิดไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ ควรปรับปรุงและพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรปรับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัย วุฒิภาวะ ความพร้อม หรือระดับช่วงชั้นของนักเรียน

2. เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงควรกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม สื่อ หรือแหล่งเรียนรู้ ให้ครอบคลุมในทุกด้าน

3. ควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือประเมินสื่อ ที่นำมาใช้ เพื่อทราบถึงความต้องการ ความสนใจ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุด

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จันทร์จิรา สาแก้ว. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบ LEC เพื่อเสริมสร้างหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง น้ำพริกสมุนไพรไทยในห้องถัง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สุรินทร์: โรงเรียนบ้านไกเลสเนียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2.

มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาชีพครุ กรณีศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เทศบาลนครตรัง. (2561). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลนครตรัง พ.ศ. 2558-2563.
ตรัง: เทศบาลนครตรัง.

โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์). (2561). รายงานการประเมินตนเอง (self assessment report: SAR). ตรัง: โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์).

ธนาอร ผ่าซู. (2561). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริม สมรรถนะทางคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6. พัทลุง: โรงเรียนเทศบาลวัดราชารามสถิตย์.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2554). หลักธรรมตามรอยพระยุคลบาท. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธารการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อภินิภัค จิตตกร. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบศิลปะเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 14(1), หน้า 60-72.